

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku G. D. i W. T.
przy uczestnictwie D. C. i G. T.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika D. C.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 3 września 2015 r., sygn. akt I Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestnika postępowania D. C. na rzecz wnioskodawców W. T. i G. D. po 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Według art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten pozostaje w zgodzie z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzanie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Uczestnik postępowania D. C. zarzucił zaskarżonemu postanowieniu Sądu Okręgowego z dnia 3 września 2015 r. naruszenie art. 378 § 1 k.p.c., art. 11 ust. 2 ustawy o własności lokali w związku z art. 318 i 13 § 2 oraz art. 618 § 1 zdanie drugie k.p.c., art. 11 ust. 2 ustawy o własności lokali w związku z art. 386 § 1 k.p.c., art., 211 k.c. w związku z art. 11 ust. 1 ustawy o własności lokali.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik postępowania uzasadnił występowaniem w sprawie trzech istotnych zagadnień prawnych:

a) czy stanowi przekroczenie granic apelacji rozstrzygnięcie sądu odwoławczego w postępowaniu nieprocesowym co do orzeczenia sądu pierwszej instancji w części nieobjętej zaskarżeniem, a stanowiącej przedmiot wniosków apelacji, i czy dopuszczalne jest przeprowadzenie przez sąd odwoławczy postępowania dowodowego w całości na nowo, mimo iż apelacja nie zawierała zarzutów procesowych kwestionujących postępowanie dowodowe przed sądem pierwszej instancji,

b) czy w sprawie o zniesienie współwłasności sąd drugiej instancji jest uprawniony do wydania na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o własności lokali postanowienia wstępnego uznającego za usprawiedliwione co do zasady żądanie zniesienia współwłasności przez ustanowienie odrębnej własności wszystkich lokali, mimo iż prace adaptacyjne mają dotyczyć tylko niektórych lokali, a nawet czy w ogóle dopuszczalne jest wydanie postanowienia wstępnego przez sąd drugiej instancji,

c) czy w świetle art. 211 k.c. stanowią przesłankę negatywną podziału nieruchomości skutki tego podziału, uniemożliwiające z powodu odmiennych interesów współwłaścicieli prawidłowy zarząd nieruchomością.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy zagadnienie nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Kwestie wskazane przez uczestnika postępowania

we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie mogą być uznane za takie zagadnienia.

W obecnym stanie prawnym, jak już wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie, sąd drugiej instancji na skutek apelacji orzeka merytorycznie, rozpoznaje sprawę na nowo w granicach zaskarżenia, a w tzw. sprawach działowych ze względu na integralność orzeczenia nie jest związany nawet wskazanym w apelacji zakresem zaskarżenia oraz wnioskami apelującego, jak i zakazem *reformationis in peius*. W sprawach działowych apelacja jest więc co do zasady skierowana w istocie przeciwko całemu orzeczeniu sądu pierwszej instancji (zob. w szczególności postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1999 r., I CKN 379/98 oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2009 r., III CSP 83/09).

Ze względu na to, że sąd drugiej instancji na skutek apelacji orzeka merytorycznie, ma ponownie na nowo rozpoznać merytorycznie sprawę i zakończyć postępowanie (poza wyjątkami przewidzianymi w art. 386 § 2-4 k.p.c.), nie powinno budzić wątpliwości, że w kompetencji sądu drugiej instancji mieści się także wydanie postanowienia wstępnego na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o własności lokali.

Co do przewidzianych w art. 211 k.c. przesłanek uzasadniających odmowę zniesienia współwłasności przez podział należy przypomnieć, że przepis ten ma charakter wyjątkowy i nie powinien być interpretowany w sposób rozszerzający zakres jego zastosowania poza sytuacje w nim przewidziane (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2002 r., III CKN 1283/00).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej uczestnika postępowania do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 520 § 3 k.p.c. w związku z § 6 pkt 7, § 8 pkt 6 i § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2013. 461), a także § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015.1800).

aj

l.n